

Panel De Haagse Hogeschool - AI en Digitalisering

Een kwantitatief onderzoek onder panelleden
van De Haagse Hogeschool in opdracht van
De Haagse Hogeschool

Inhoudsopgave

> Vooraf	03
> Deelconclusies	06
• Digitalisering	07
• AI	10
• AI en Digitalisering in de toekomst	23
> Bijlagen	29

Vooraf

Aanleiding en doel

Aanleiding en doel

- > De Haagse wil inzicht krijgen in de ervaringen en behoefte van studenten met AI- en digitale-toepassingen om het effectief en verantwoord werken met AI beter te integreren in het onderwijs
- > Om hier inzicht in te krijgen heeft Ruigrok kwantitatief onderzoek uitgevoerd onder het studentenpanel van De Haagse Hogeschool.

Onderzoeksvraag

Hoofdvraag

- Wat is de ervaring en behoefte van studenten rondom AI- en digitale toepassingen voor hun studie en vakgebied nu en in de toekomst?

Subvragen

- Hoe belangrijk vinden studenten digitalisering voor hun studie en vakgebied?
- Hoe gebruiken studenten AI-toepassingen voor hun studie en vakgebied en welke behoeftes aan ondersteuning hebben zij?
- In hoeverre sluit de opleiding aan op de toekomstige AI- en digitale ontwikkelingen in het vakgebied?

Aanpak

Methoden en doelgroep

- > Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd.
- > De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit studenten van De Haagse Hogeschool. De steekproef is na weging representatief naar geslacht, faculteit en opleidingsvorm.
- > Als steekproefkader is gebruik gemaakt van het panel De Haagse Hogeschool.
- > In totaal hebben 286 studenten de vragenlijst helemaal ingevuld.

Leeswijzer

- > In dit rapport noemen wij de deelnemers aan het onderzoek 'studenten'.
- > Antwoorden op open vragen zijn op een kwalitatieve wijze geanalyseerd. We gaan niet alleen in op de meest genoemde antwoorden, maar ook op de naar onze mening inhoudelijk belangrijke antwoorden.
- > We illustreren uitkomsten met relevante quotes van deelnemers; deze zijn cursief weergegeven.
- > De percentages in het rapport zijn afgerond. Daardoor kan het totaal incidenteel optellen tot meer of minder dan 100%.
- > De basis (n=...) bij de gesloten vragen toont het aantal studenten die de vraag hebben gekregen en hebben beantwoord. De basis (n=...) bij de open vragen toont het aantal studenten die de vraag hebben beantwoord. Studenten die 'weet ik niet' hebben geantwoord bij de open vragen tellen niet mee in de basis.

Deelconclusies

Digitalisering

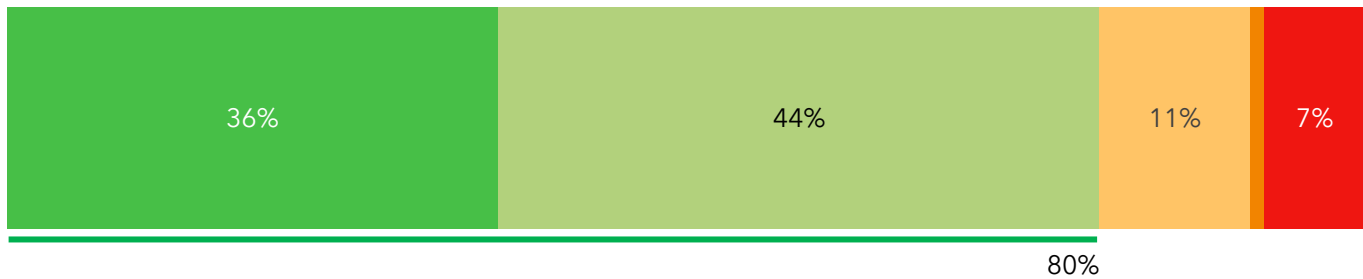
Studenten vinden digitalisering belangrijk voor hun studie en vakgebied, ze geven aan dat ze weten hoe ze digitale toepassingen verantwoord moeten gebruiken. De helft vindt dat ze tijdens de studie voldoende digitale vaardigheden ontwikkelen.

80% van de studenten vindt digitalisering (heel) belangrijk voor hun studie en vakgebied.

Hoe belangrijk vind je digitalisering voor je studie en vakgebied?

Basis: studenten (n=286)

■ Heel belangrijk

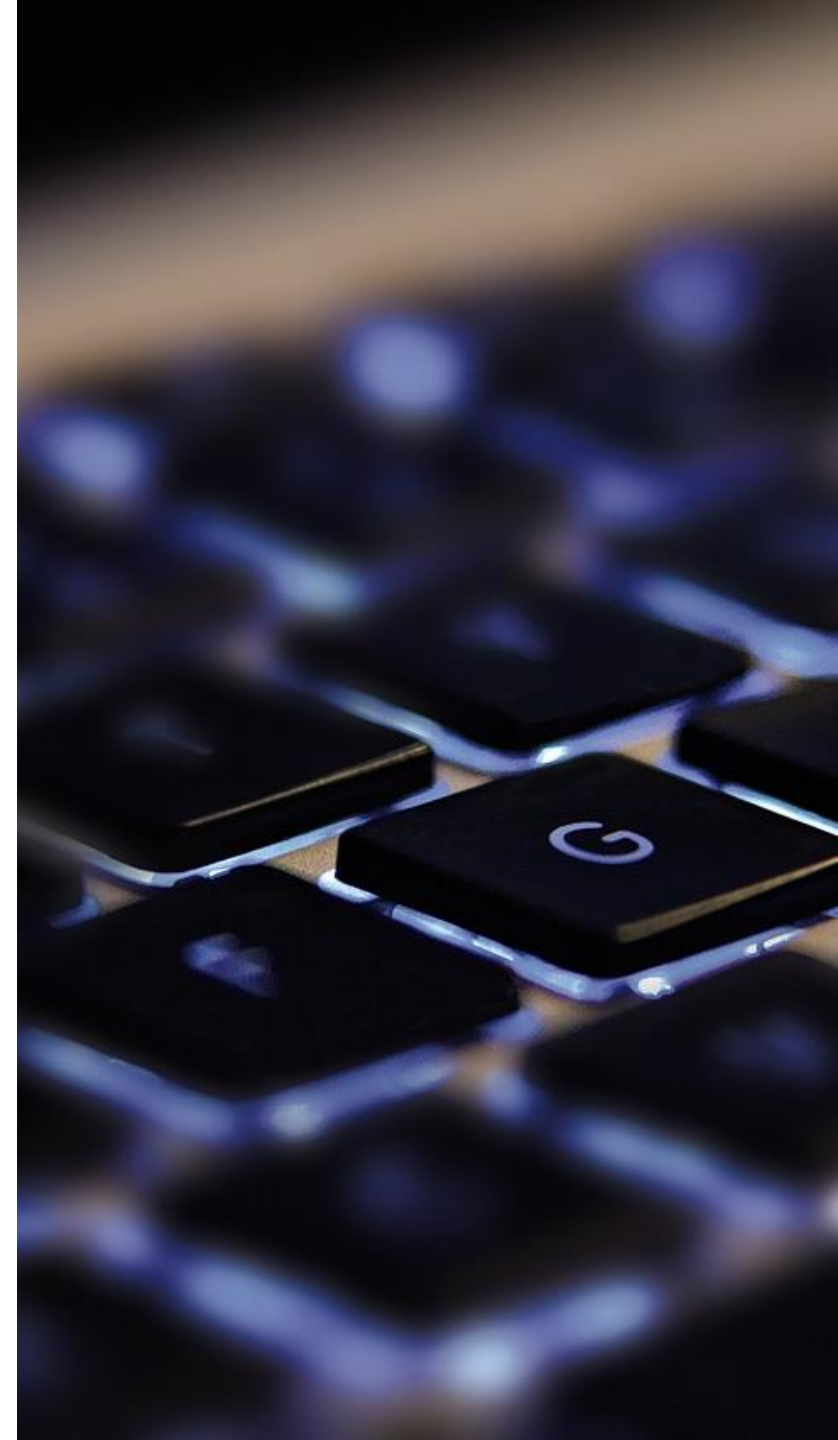
■ Belangrijk

■ Niet onbelangrijk, niet belangrijk

■ Onbelangrijk

■ Heel onbelangrijk

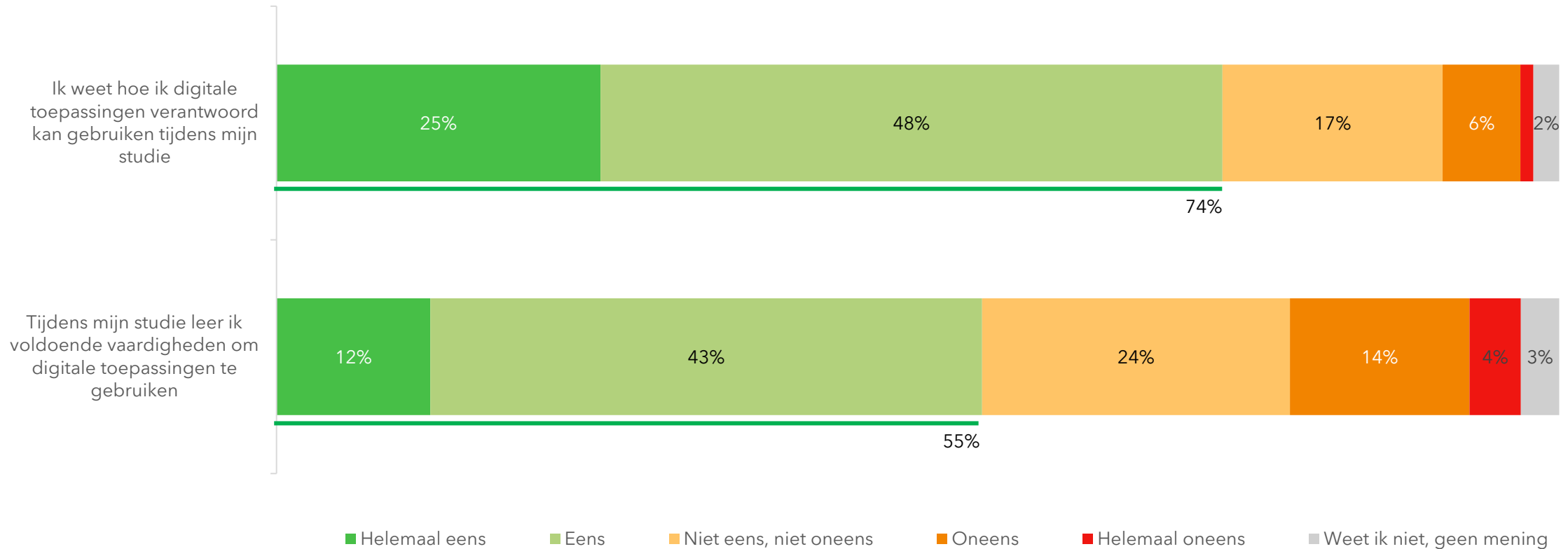
■ Weet ik niet, geen mening

Een ruime meerderheid van de studenten geeft aan dat ze weten hoe ze digitale toepassingen verantwoord moeten gebruiken. Maar niet iedereen vindt dat ze tijdens de studie voldoende digitale vaardigheden ontwikkelen.

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

Basis: studenten (n=286)

AI

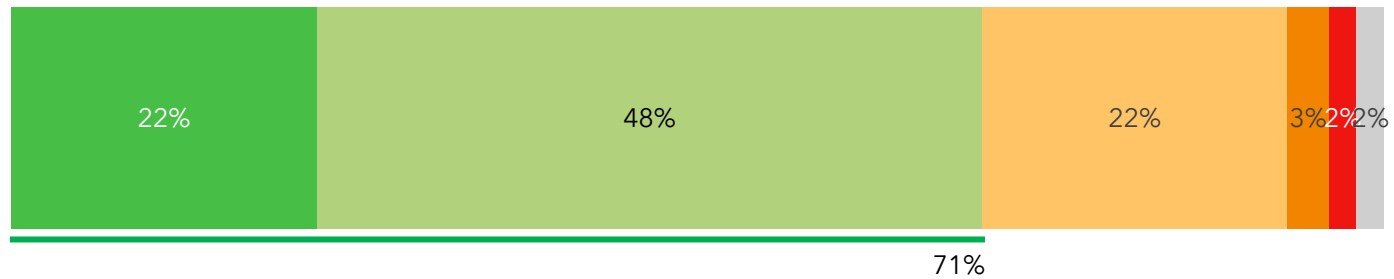
Een groot deel van de studenten gebruikt AI-toepassingen. Ze gebruiken het vooral voor creativiteit, ondersteuning, tekstschrijven en onderzoek. Bijna driekwart van de studenten geeft aan dat ze weten hoe ze AI verantwoord kunnen gebruiken voor hun studie. Slechts een vijfde vindt dat ze voldoende vaardigheden leren tijdens hun studie om AI-toepassingen te gebruiken. Een meerderheid van de studenten heeft behoefte aan ondersteuning bij het omgaan met AI-toepassingen.

71% van de studenten vindt AI belangrijk voor hun studie en vakgebied.

Hoe belangrijk vind je AI voor je studie en vakgebied?

Basis: studenten (n=286)

■ Heel belangrijk

■ Belangrijk

■ Niet onbelangrijk, niet belangrijk

■ Onbelangrijk

■ Heel onbelangrijk

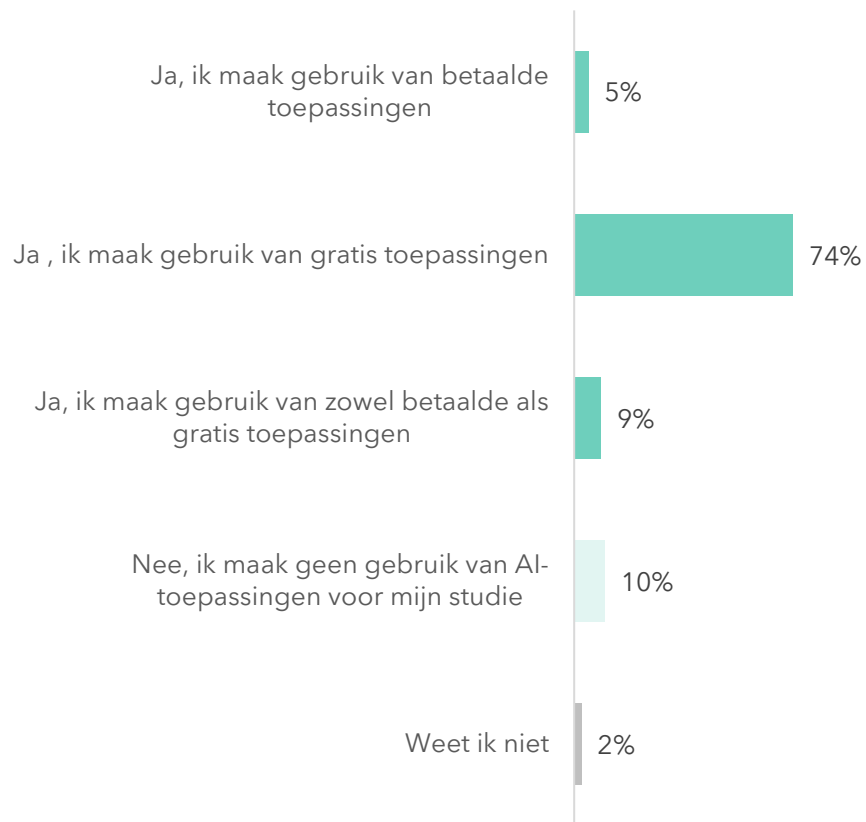
■ Weet ik niet, geen mening

88% van de studenten gebruikt AI-toepassingen, voornamelijk gratis toepassingen. Redenen om geen gebruik te maken van AI-toepassingen zijn dat ze liever zelf het werk doen of niet weten hoe het te gebruiken.

Maak je gebruik van AI-toepassingen voor je studie?

Basis: studenten (n=286)

Waarom gebruik je geen AI-toepassingen voor je studie?

Basis: studenten die geen AI-toepassingen gebruiken (n=25)

Studenten maken geen gebruik van AI-toepassingen voor hun studie omdat...

... ze hier (nog) **geen behoefte** aan hebben en het **liever zelf doen**

- > *Ik schrijf mijn verslagen liever volledig zelf.*
- > *Er is tot nu toe nog geen behoefte geweest om AI te gebruiken.*
- > *Ik werk liever zelf waardoor ik al schrijvend tot realisaties kom en zelf conclusies leer trekken. Ook vind ik veel AI-toepassingen niet aan de kwaliteit (van informatie) voldoen die ik wil behalen.*

... ze **niet weten** hoe ze AI-toepassingen moeten **gebruiken**

- > *Ik begrijp niet zo goed hoe ik dit kan vinden en gebruiken.*
- > *Ben zelf niet heel technisch. Ik hou me aan de boeken.*
- > *Vind nog lastig wanneer en waarvoor het te gebruiken.*

... de toepassingen nog **niet helemaal vertrouwen**

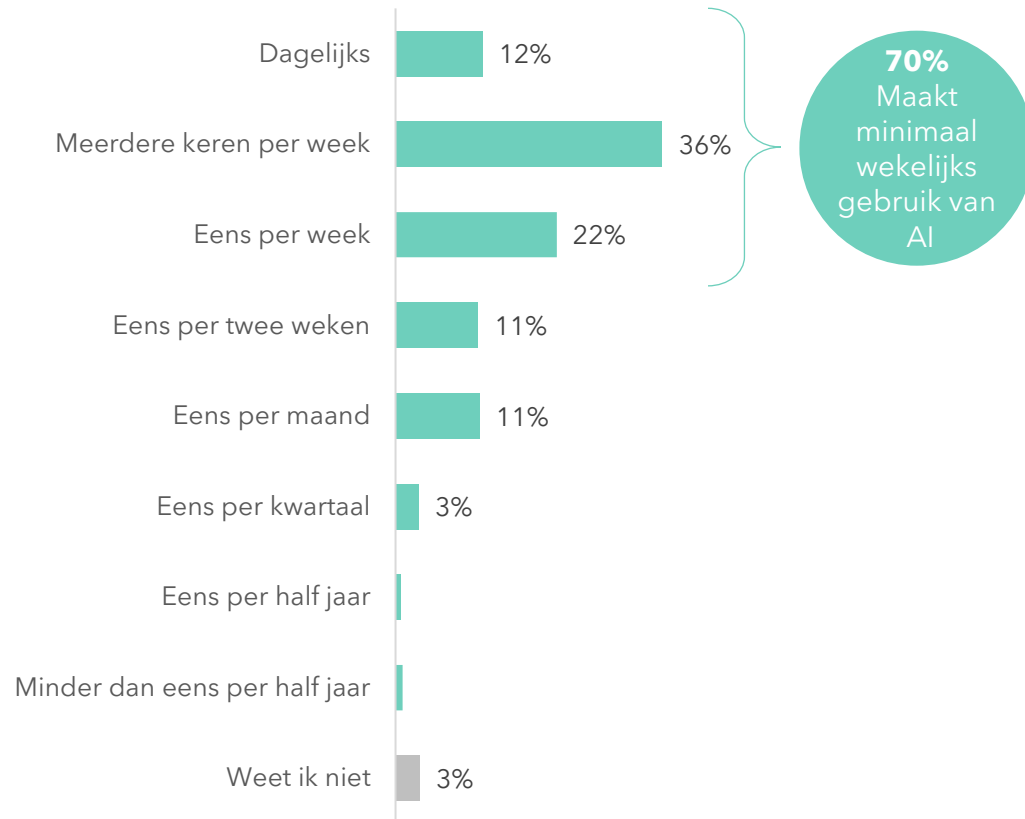
- > *Omdat ik tot op heden nog niet het vertrouwen/verleid ben om er mee aan de slag te gaan.*
- > *Omdat ik AI een dreiging vind voor bepaalde beroepen.*

70% van de AI-gebruikende studenten gebruikt minimaal wekelijks een AI-toepassing. Studenten gebruiken het vooral ter ondersteuning voor als ze iets niet weten.

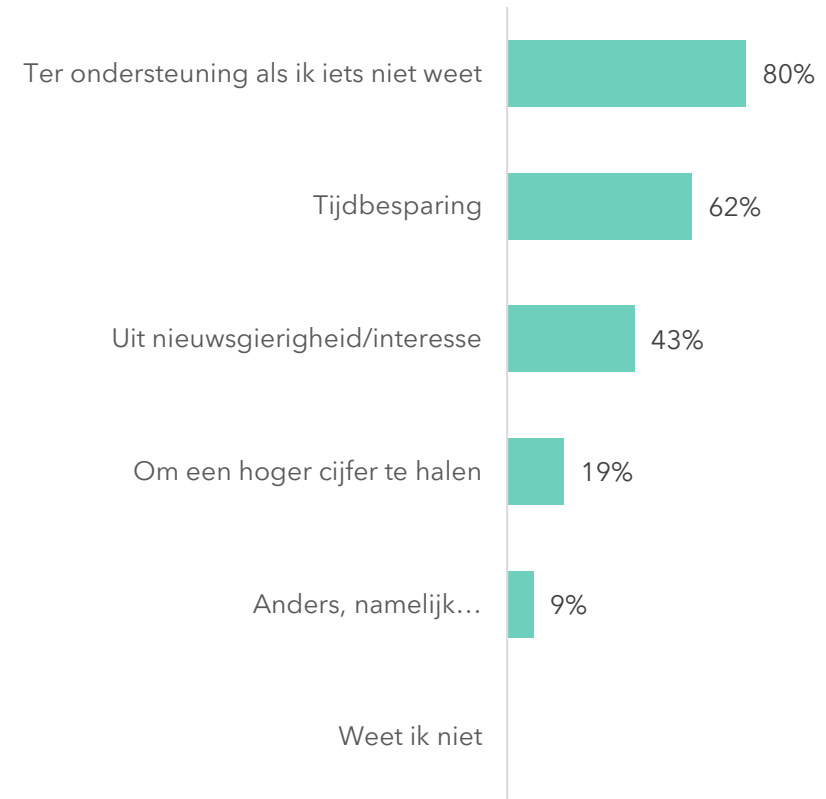
Hoe vaak maak je gebruik van een AI-toepassing voor je studie?

Basis: studenten die gebruik maken van AI-toepassingen (n=250)

Wat zijn redenen voor jou om AI-toepassingen te gebruiken voor je studie?

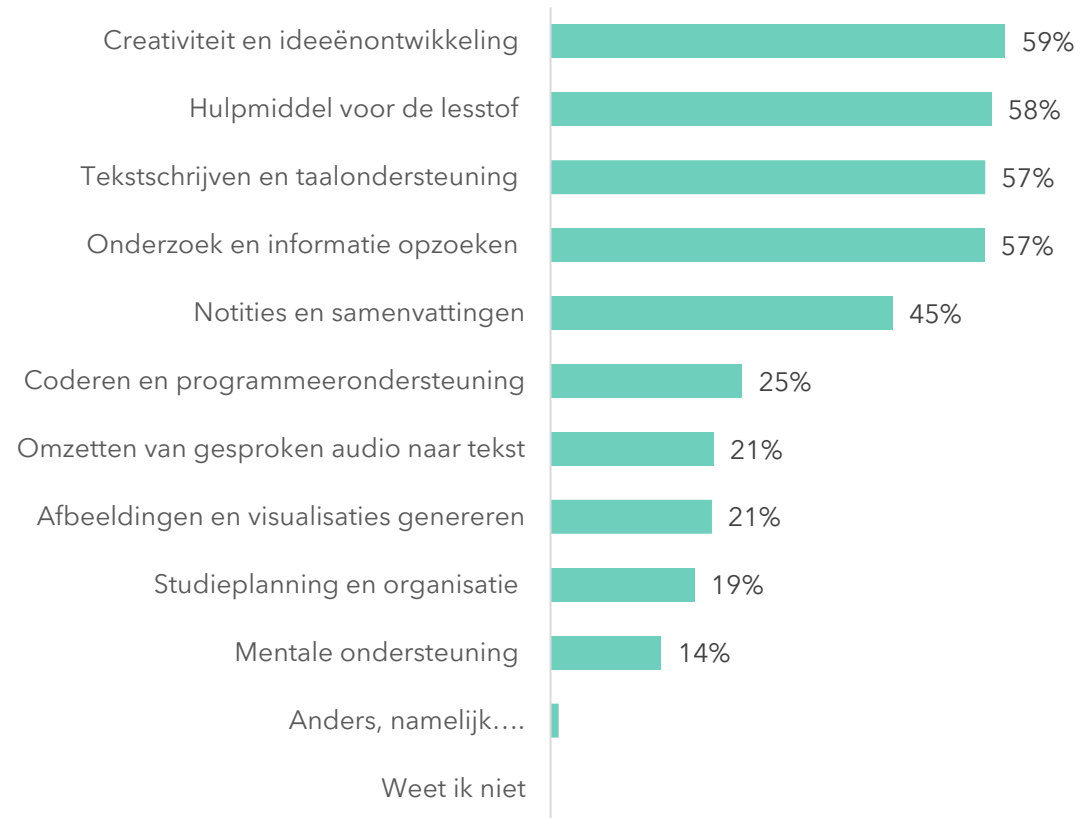
Basis: studenten die gebruik maken van AI-toepassingen (n=250)

Studenten gebruiken AI-toepassingen gemiddeld voor 3,7 soorten studietaken, vooral voor creativiteit, ondersteuning, tekstschrijven en onderzoek.

Voor welke soorten studietaken gebruik je AI-toepassingen?

Basis: studenten die gebruik maken van AI-toepassingen (n=250)

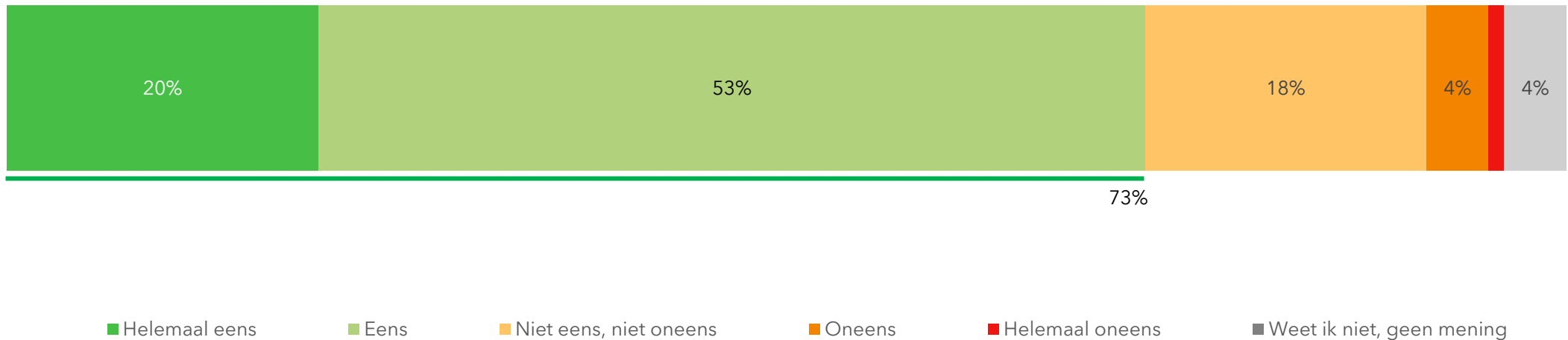
Studenten gebruiken AI-toepassingen voor gemiddeld **3,7** soorten studietaken

Voor 73% van de studenten die AI gebruiken helpt het ze de lesstof beter begrijpen.

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

Het gebruik van AI-toepassingen helpt mij de lesstof beter te begrijpen

Basis: studenten die gebruik maken van AI-toepassingen (n=250)

AI-toepassingen ondersteunen studenten door de lesstof op verschillende manieren uit te leggen, extra informatie te bieden, door te kunnen vragen en het geven van voorbeelden.

AI-toepassingen helpen studenten de lesstof beter te begrijpen omdat het de stof op een **andere manier kan uitleggen** en **extra informatie** kan geven waardoor het makkelijker te begrijpen is.

- > *AI verduidelijkt de informatie door het uitgebreid en makkelijk uit te leggen.*
- > *AI-toepassingen kunnen een beknopte en heldere samenvatting geven van lesstof. Soms zijn de slides niet compleet, is het boek te omslachtig of de docent niet duidelijk. Een AI-toepassing kan informatie duidelijk weergeven en gericht antwoord geven als er iets niet duidelijk is.*
- > *Bij programmeren legt hij uit waarom hij iets doet.*
- > *Doordat AI sommige dingen heel overzichtelijk op een rijtje zet is dit soms makkelijker te begrijpen dan een lap tekst.*

Daarnaast zorgt het ervoor dat studenten **gemakkelijk en snel kunnen doorvragen** wanneer iets nog niet (helemaal) duidelijk is.

- > *Als ik iets niet helemaal snap dan vraag ik het en krijg ik een korte uitleg en als dat niet genoeg is kan ik makkelijk doorvragen waardoor ik het wel begrijp.*
- > *Ik vind het geweldig dat ik, als ik iets probeer te begrijpen, het altijd direct kan vragen en als ik het dan nog steeds niet snap, het gewoon steeds opnieuw kan vragen.*

Ook helpen AI-toepassingen studenten door het **genereren van voorbeelden**.

- > *AI geeft meestal extra informatie/voorbeeld om te begrijpen.*
- > *Vaak kan AI meerdere voorbeelden creëren, zodat ik de lesstof nog beter kan begrijpen.*

Enkele studenten geven wel aan dat bij het gebruiken van AI-toepassingen je **altijd zelf moet blijven opletten** en niet alles zomaar moet overnemen.

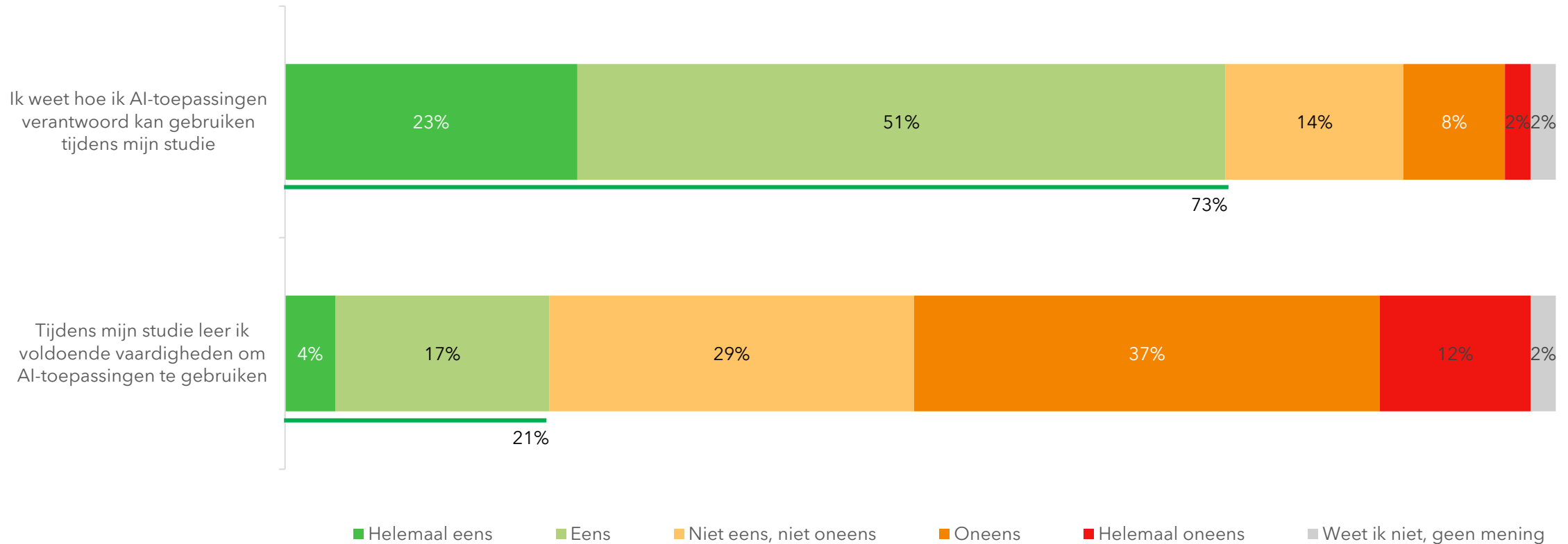
- > *Zolang je checkt waar de informatie vandaan komt kan het nuttig zijn, alleen niet zomaar overnemen wat de AI zegt. Het blijft wel aan de gebruiker om te controleren of dit juiste informatie is.*
- > *Blijft natuurlijk wel een dingetje dat je moet verifiëren of wat AI zegt wel klopt. Dat hoeft je dan bij docent weer niet.*

73% van de studenten geeft aan dat ze weten weet hoe ze AI verantwoord kunnen gebruiken. Slechts 21% vindt dat ze voldoende vaardigheden leren tijdens hun studie om AI-toepassingen te gebruiken.

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

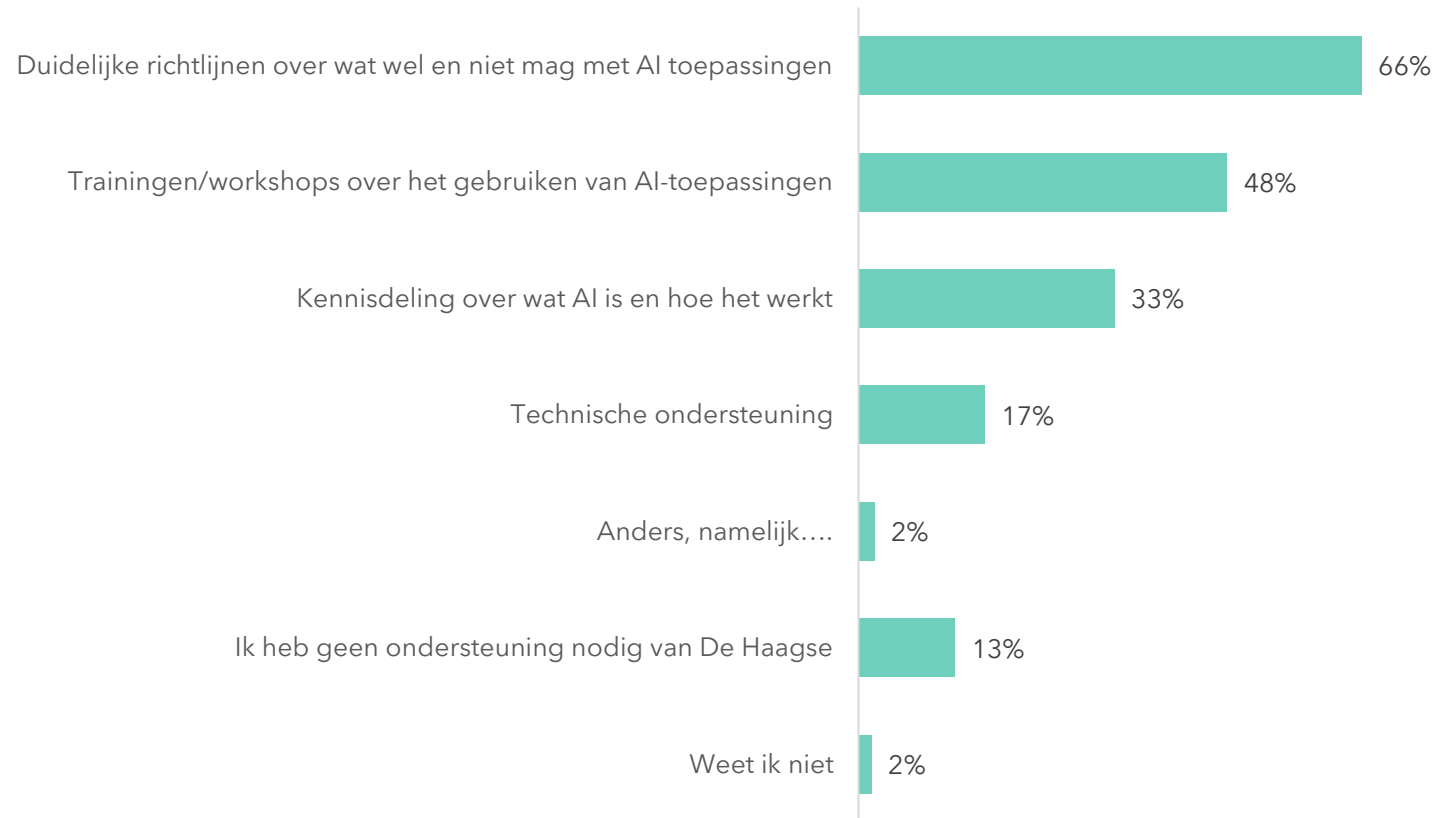
Basis: studenten (n=286)

Een meerderheid van de studenten heeft behoefte aan ondersteuning bij het omgaan met AI-toepassingen. Ze hebben vooral behoefte aan duidelijke richtlijnen.

Welke ondersteuning heb je nodig van De Haagse om beter om te gaan met AI-toepassingen voor je studie?

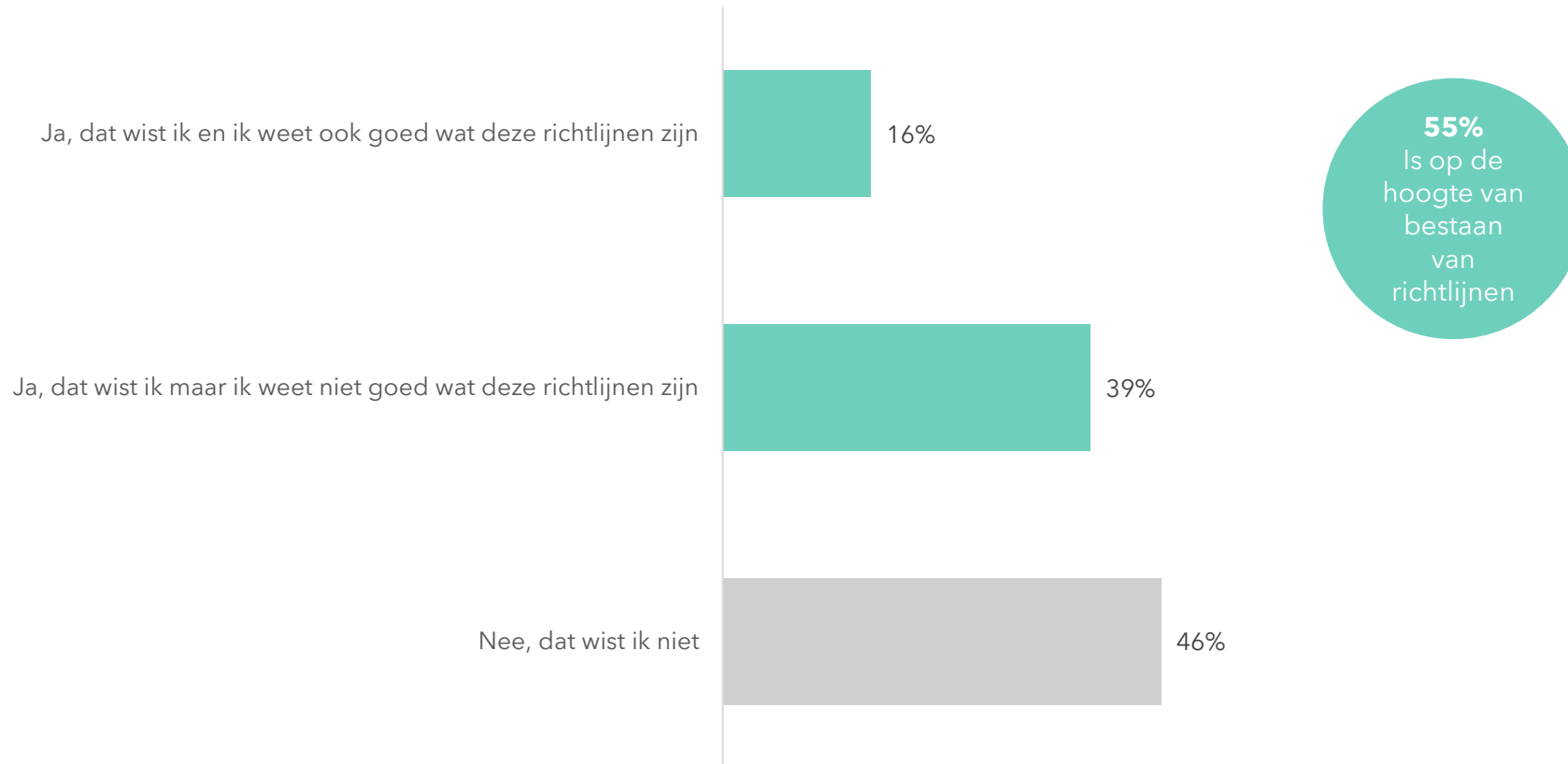
Basis: studenten (n=286)

Hoewel ruim de helft van de studenten de richtlijnen kent, weet slechts 16% wat ze precies inhouden. 46% wist niet dat er richtlijnen waren.

Wist je voordat je aan deze vragenlijst begon dat De Haagse richtlijnen heeft over het gebruik van AI-toepassingen?

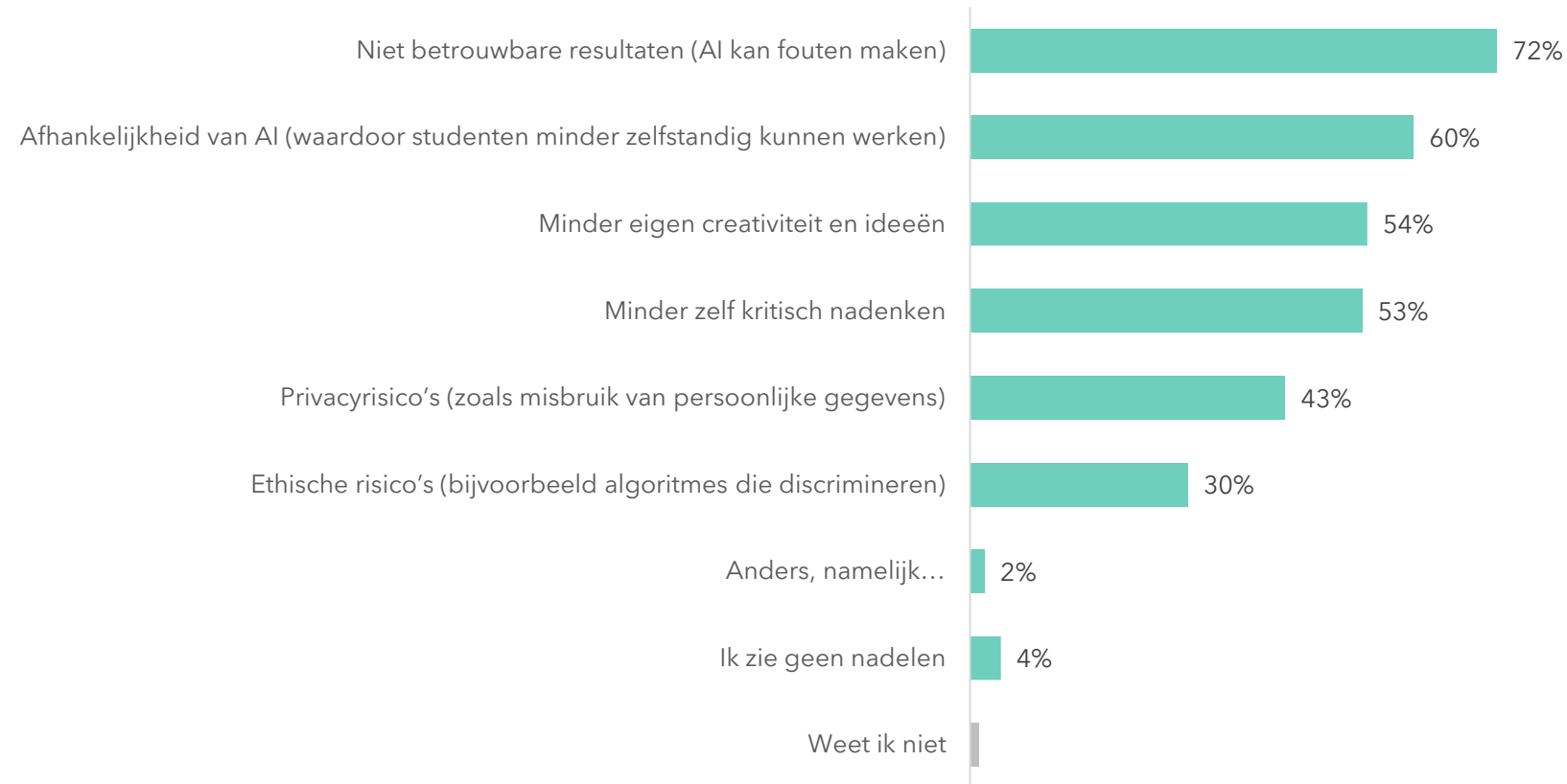
Basis: studenten (n=286)

Bijna alle studenten zien mogelijke nadelen aan het gebruik van AI-toepassingen, vooral het niet leveren van betrouwbare resultaten.

Welke mogelijke nadelen zie je in het gebruik van AI-toepassingen voor je studie?

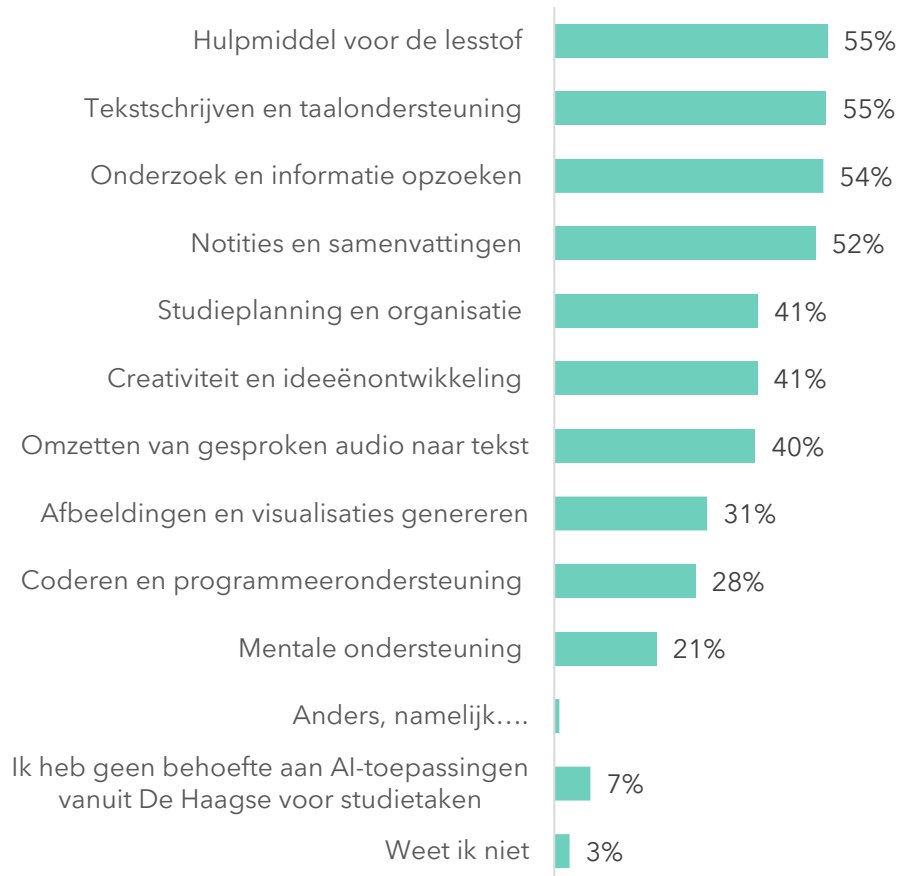
Basis: studenten (n=286)

Studenten willen vooral AI-toepassingen vanuit De Haagse voor ondersteuning bij lesstof, tekstschrijven, onderzoek, notities en samenvattingen.

Voor welke taken wil jij graag dat De Haagse AI-toepassingen beschikbaar stelt?

Basis: studenten (n=286)

Welke AI-toepassingen zou je dan daadwerkelijk willen gebruiken?

Basis: studenten die behoefte hebben aan AI-toepassingen vanuit De Haagse (n=129)

Studenten noemen onder andere de volgende toepassingen:

- > *ChatGPT*
- > *Co-Pilot*
- > *Dall-E*
- > *DeepL*
- > *Midjourney*

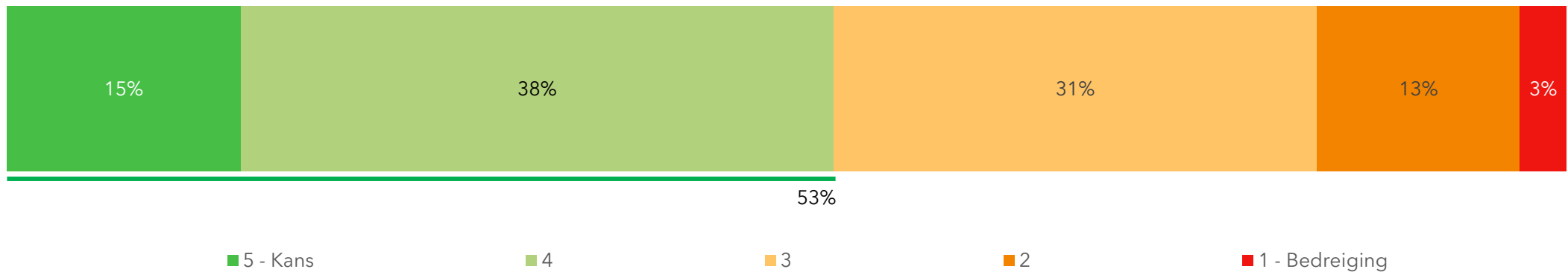
Digitalisering en AI in de toekomst

53% van de studenten ziet digitalisering als een kans voor hun toekomstige werkveld vanwege de efficiëntie, automatisering en tijdsbesparing. Tegelijkertijd ziet bijna een derde het als zowel een kans als bedreiging en zijn ze bezorgd dat het kan leiden tot afhankelijkheid en het verdwijnen van banen.

53% van de studenten ziet digitalisering als een kans voor hun toekomstige werkveld, 31% als zowel een kans als bedreiging en 16% als een bedreiging.

In hoeverre zie je digitalisering als kans of bedreiging voor je toekomstige werkveld?
Basis: studenten excl. Weet ik niet (n=272)

Studenten zien digitalisering als een kans vanwege de efficiëntie, automatisering en tijdsbesparing. Tegelijkertijd zijn ze bezorgd dat het kan leiden tot afhankelijkheid en het verdwijnen van banen.

In hoeverre zie je digitalisering als kans of bedreiging voor je toekomstige werkveld? Licht je antwoord toe

Basis: studenten (n=168)

Studenten zien digitalisering als een kans omdat het zorgt voor **efficiënter werk**, meer **automatisering**, **tijdsbesparing** en het helpt bij het **creëren van ideeën**.

- > *Al kan bepaalde processen automatiseren, wat hogere productiviteit als gevolg heeft.*
- > *Ik zie het als kans om ideeën op te doen en verder uit te kunnen werken.*
- > *Als je het juist gebruikt kan het een zeer waardevolle ondersteuning zijn die je efficiënter laat werken.*
- > *Zoveel dingen kunnen sneller en makkelijker, meeste dingen kunnen veel tijd besparen.*

Maar naast dat het kansen biedt zien studenten ook bedreigingen. Zoals het **te afhankelijk worden** en **niet meer zelf nadenken**.

- > *Helpt om dingen te begrijpen maar kan je eigen onderzoekende geest verminderen.*
- > *Op dit moment nog een bedreiging. Er zijn veel mogelijkheden maar de uitwerking op dit moment is dat men alles 1 op 1 overneemt en niet meer zelf nadenkt.*
- > *Bedreiging omdat mensen luier kunnen worden en minder creatief.*

Daarnaast zijn sommige studenten bang dat **banen zullen verdwijnen**. Echter geven sommige studenten juist aan dat digitalisering hun vakgebied **nooit helemaal kan vervangen**.

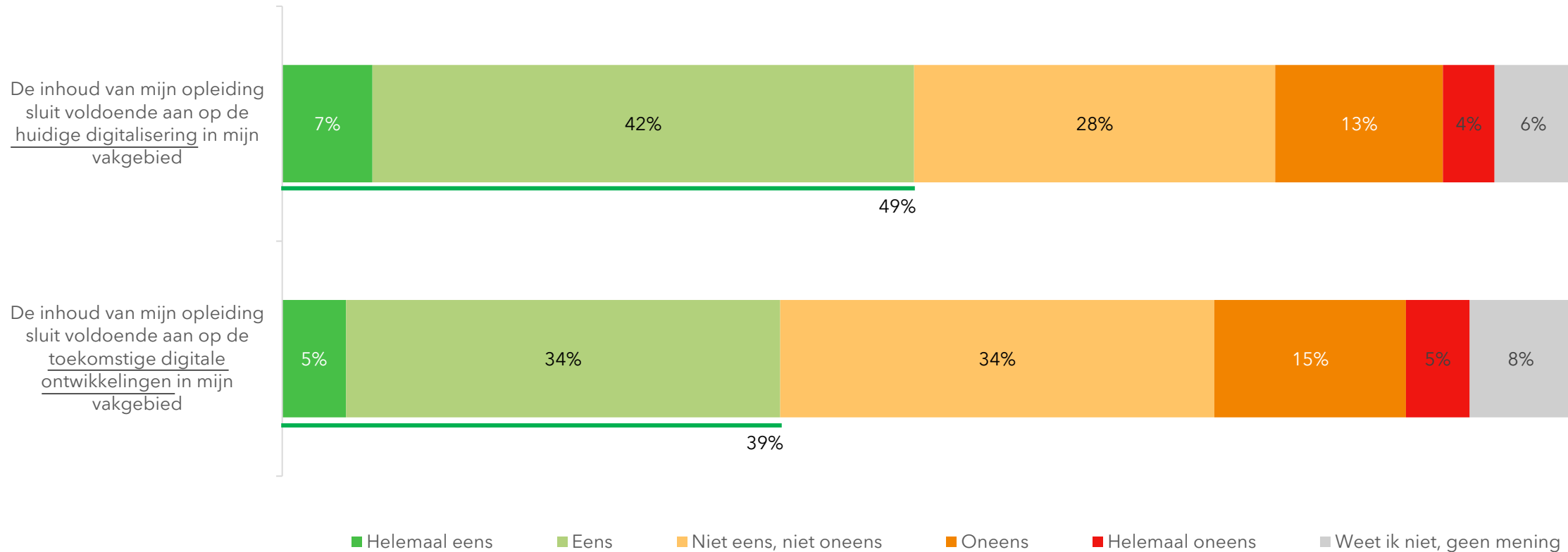
- > *Het vervangt waarschijnlijk dat werkgevers mensen nodig hebben voor instapfuncties in marketing en business.*
- > *Al neemt steeds meer banen af ook in de wereld van management zoals bedrijfskunde.*
- > *In mijn werkveld denk ik niet dat AI mensen kan vervangen in hun werk. Ik denk dat het een nuttige tool is voor mensen om hen te helpen werken aan een beter doel.*

De helft van de studenten vindt de opleiding voldoende aansluiten bij de huidige digitalisering in hun vakgebied, 39% vindt dat deze aansluit bij toekomstige digitale ontwikkelingen.

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

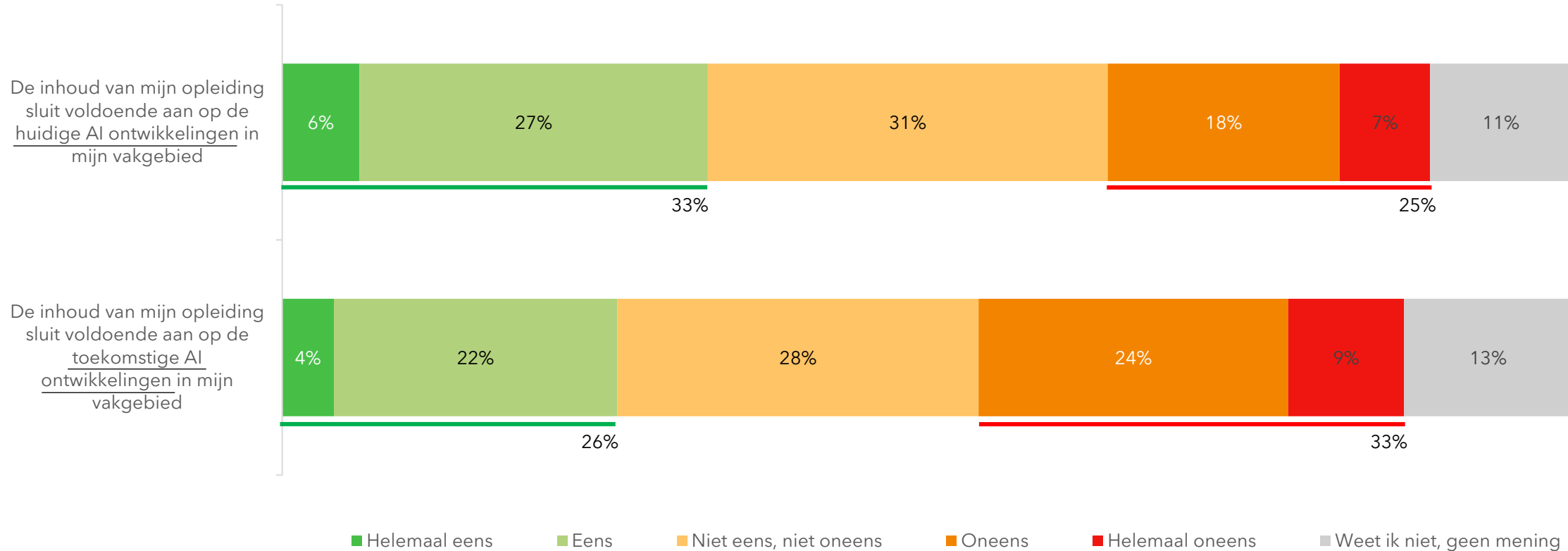
Basis: studenten (n=286)

De meningen van studenten zijn verdeeld of de opleiding aansluit op huidige en toekomstige AI-ontwikkelingen.

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?

Basis: studenten (n=286)

AI-toepassingen kunnen beter geïntegreerd worden in de studie door studenten uitleg te geven over het gebruik ervan, lessen en opdrachten hierop af te stemmen, en duidelijke regels en richtlijnen te geven.

Hoe zou De Haagse Hogeschool volgens jou AI-toepassingen beter een onderdeel van jouw studie kunnen maken?

Basis: studenten (n=137)

Studenten geven aan dat AI-toepassingen beter geïntegreerd kunnen worden in de studie door **lessen** en **trainingen** te organiseren waarin studenten **leren AI te gebruiken** en de **kansen en risico's van het gebruik worden besproken**.

- > *Een les over AI, de toepassingen hiervan en de risico's.*
- > *Een vak met uitleg over AI en de richtlijnen. Verder zou het fijn zijn als er geleerd kan worden hoe je AI het beste kan gebruiken. Dus door slimme vragen te stellen en zelf input te geven en niet door alles aan AI over te laten.*
- > *Leer studenten hoe ze de tools kunnen gebruiken als aanvulling, en waarschuw ze ook voor de vele gevaren.*
- > *Een korte les over hoe je AI goed kan toepassen op een correcte manier.*
- > *Ik denk door voorlichting te geven over (het gebruik van) AI-toepassingen. Het bespreekbaar maken.*

Sommige studenten geven aan dat het werken met AI geïntegreerd zou moeten worden in de **huidige lessen**, door **opdrachten specifiek hierop af te stemmen**.

- > *Door ons soms een opdracht te geven die we met behulp van AI moeten gaan oplossen en uitdenken.*
- > *Door transparant te zijn en in zekere mate te werken met AI-toepassingen in lessen of huiswerkopdrachten. Ik denk dat mensen hoe dan ook AI zullen gebruiken, dus misschien is het nuttig om die kennis te gebruiken om met AI-toepassingen te werken.*
- > *Het zou nuttig zijn om praktische projecten en samenwerkingen met bedrijven te organiseren waarin AI wordt toegepast, zodat studenten direct ervaring opdoen. Ook zou het goed zijn als AI een onderdeel wordt van bestaande vakken, bijvoorbeeld door AI te gebruiken voor data-analyse of automatisering in onderzoek.*

Daarnaast hebben ze behoefte aan **uitleg over de regels en richtlijnen** met betrekking tot het gebruik van AI tijdens de studie.

- > *De richtlijnen moeten duidelijker worden.*
- > *Ik vind dat er sowieso duidelijkere richtlijnen moeten komen. Op dit moment is het onduidelijk wat wel en niet mag waardoor ik ontzettend veel stress krijg als ik AI wel heb gebruikt, terwijl ik nooit een tekst kopieer dus waarschijnlijk niks doe wat niet mag. Er moeten duidelijkere regels komen over wat wel mag en daarin moet les worden gegeven.*
- > *Heldere regels en richtlijnen die duidelijk aan elke leerling worden verteld (niet alleen via een nieuwsbrief of Brightspace, maar ook door docenten zelf en het liefst in de eerste paar lessen van een leerling aan de HHS).*

Bijlagen

Beoordeling vragenlijst over Digitalisering en AI

	Beoordeling vragenlijst	
	(Erg) leuk om in te vullen	(Erg) vervelend om in te vullen
Onderzoeken 2024		
Taalondersteuning	53%	2%
Duurzaamheid	59%	5%
Informatievoorziening	53%	5%
Co-creatie	43%	5%
Digitalisering en AI	62%	2%

Onderzoeksverantwoording

Methodie

 > Online kwantitatief onderzoek

 > 27 vragen

 > Invulduur: 8 minuten

Doelgroep & steekproef

 > Doelgroep: studenten van De Haagse Hogeschool

 > Representatief naar geslacht, faculteit en opleidingstype
> Representativiteit bereikt door weging
> Referentiedata: studentenbestand van De Haagse Hogeschool

 > Steekproefkader: het Panel De Haagse Hogeschool

Veldwerk

 > Vragenlijst ingevuld: 286 deelnemers (maximale marge is 5,8% bij 95% betrouwbaarheid)

 > Dataverzameling: 2 december tot en met 19 december 2024

Onderzoeksverantwoording

Respons

- > In totaal hebben 286 studenten de vragenlijst helemaal ingevuld.
- > Er is op 2 december naar 1.105 leden van het studentenpanel een uitnodiging voor het onderzoek verstuurd.
- > Naar panelleden die niet hebben gereageerd op de eerste uitnodiging voor het onderzoek, is een herinneringsmail gestuurd.
- > De respons bedraagt 28%.

Omschrijving	Panel
Aantal uitnodigingen (bruto steekproef)	1.105
Bouncers (niet bereikt)	76
Gestart met vragenlijst	290
Afgehaakt	4
Gekwalificeerde deelnemers (netto steekproef)	286

Onderzoeksverantwoording

Weging

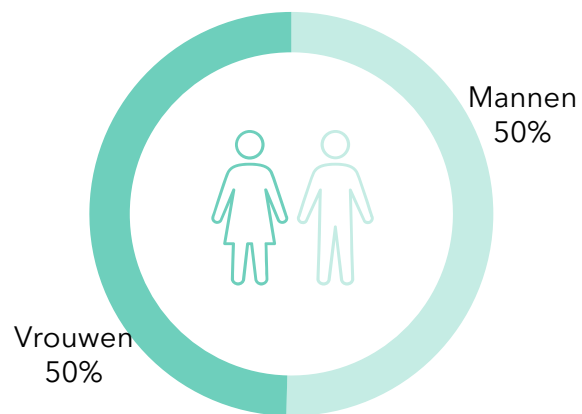

- > In de tabel zijn de wegingsvariabelen terug te vinden met een overzicht van de aantallen voor en na weging.
- > Als referentiebestand hebben we gebruikgemaakt van studentenbestand van De Haagse Hogeschool.

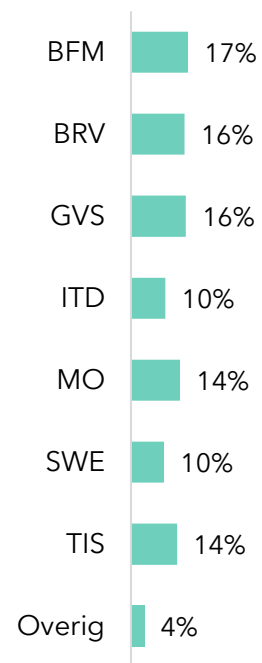
Geslacht en leeftijd	Ongewogen n	Gewogen n
Geslacht		
Man	119	144
Vrouw	158	142
Overig	9	0
Faculteit		
BRV	48	45
BFM	31	47
GVS	45	46
ITD	42	29
MO	37	41
SWE	19	28
TIS	52	39
Opleidingsvorm		
Voltijd	236	234
Deeltijd	17	16
Duaal	21	25

Profiel deelnemers

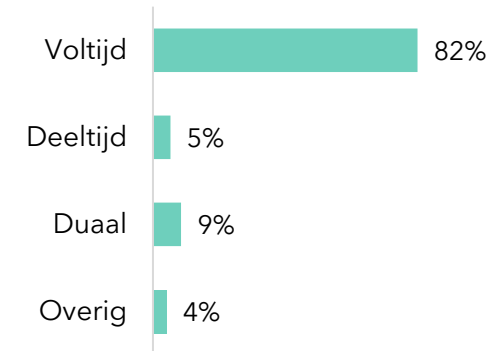
Geslacht

Faculteit

Opleidingsvorm

Ruigrok
onderzoek & advies

Contactgegevens

Ruigrok onderzoek & advies
Silodam 1a
1013 AL Amsterdam
020 - 7820400

IBAN: NL78 INGB 0659 1702 64
Btw-identificatienummer:
NL809001469B01
KVK: 34135878

www.ruigrok.nl

[LinkedIn](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

